

Avdelningen för stödfunktioner
Marketta Andersen

22.9.2000

Kreditinstituten
Värdepappersföretagen

PRECISERINGAR AV FÖRESKRIFTEN OM BOKSLUT I KREDITINSTITUT

På grund av frågor som kommit upp i olika sammanhang preciserar Finansinspektionen sin föreskrift 106.1 om bokslut i kreditinstitut (dnr 20/420/98)

Bokföring av utgifter för datorprogram

I beräkningen av kapitalbasen i kreditinstitut och värdepappersföretag skall från primärt kapital avräknas posten "Immateriella tillgångar". Därför inverkar principerna för redovisningen av balansposten direkt på beräkningen av kapitaltäckningen. Genom samordnade redovisningsprinciper kan jämförbarheten mellan olika tillsynsobjekts kapitaltäckningsuppgifter säkerställas.

Till immateriella tillgångar räknas enligt Finansinspektionens föreskrift om bokslut i kreditinstitut "etableringsutgifter, goodwill som uppstått vid köp av en rörelse och andra sådana betydande utgifter som förväntas medföra inkomst under en längre tid än ett år". I definitionen tas inte ställning till anskaffningsutgifter för programvaror och dessa ingår inte heller i materiella tillgångar enligt föreskriften. Det har därför förekommit olikheter mellan olika tillsynsobjekt i fråga om redovisningen av anskaffningsutgifter för programvaror.

Bokföringsnämnden har den 24 januari 2000 gett ett utlåtande om bokföring av anskaffningsutgifter för adb-programvaror (1604/2000). Om anskaffningsutgiften för inköpta programvaror aktiveras skall den, enligt bokföringsnämndens utlåtande, tas upp bland Immateriella rättigheter till den del det är fråga om rätt till en licens eller annan motsvarande rätt och till övriga delar bland Övriga utgifter med lång verkningstid. Om anskaffningsutgifterna för programvaror ingår i anskaffningsutgiften för en maskinvara får de med beaktande av väsentlighetsprincipen tas upp i sin helhet även bland Maskiner och inventarier (materiella tillgångar).

Finansinspektionens tillsynsobjekt skall vid redovisningen av anskaffningsutgifter för programvaror följa bokföringsnämndens utlåtande.

Åtaganden utanför balansräkningen

Till oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder bland Åtaganden utanför balansräkningen skall enligt bokslutsföreskriften hänföras bl.a. "bindande kreditlöften". Definitionen av bindande kreditlöften har i vissa fall varierat hos olika tillsynsobjekt, exempelvis på grund av skillnader i kreditinstitutens kreditgivningsprocess eller kreditstockens sammansättning eller av andra orsaker. Inte heller i direktivet om årsbokslut för kreditinstitut eller i kreditinstitutslagen finns det någon entydig definition av bindande kreditlöften.

Avdelningen för stödfunktioner
Marketta Andersen

22.9.2000

Finansinspektionen anser att för att ett bindande kreditlöfte skall kunna tas upp som ett åtagande utanför balansräkningen krävs att kreditvillkoren är exakt preciserade och att lånet kan beviljas och lånebeloppet utbetalas till låntagaren utan nytt beslut. Behandlingen av bindande kreditlöften i beräkningen av kapitaltäckningen avgörs av deras giltighetstid.

Begreppet offentligt noterade värdepapper i noterna till bokslutet

I not 20 skall balansposterna Fordringsbevis och Fordringsbevis som är belåningsbara i centralbank fördelas på offentligt noterade och övriga. Offentligt noterade värdepapper har i föreskriften definierats på följande sätt: "Med offentligt noterade värdepapper avses aktier och med dem jämförbara värdepapper som noteras vid HEX Ab, Helsingfors värdepappers- och derivativbörs, clearingbolag (Helsingforsbörsen) eller vid en med den jämförbar börs i utlandet eller som är sådana marknadsvärdepapper som avses i 3 § värdepappersmarknadslagen."

Vissa tillsynsobjekt har föreslagit att finska statens benchmarklån skall tolkas som offentligt noterade fordringsbevis. Som motivering har framförts att fordringsbevisen noteras på börsen men ingen faktisk handel med dem förekommer. Endast för statens benchmarklån finns ett s.k. primary dealer-system inom vilket marknadsgaranten förbinder sig att kontinuerligt ge bindande köp- och säljanbud på emitterade värdepapper.

I rådets direktiv 86/635/EEG om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut föreskrivs följande: "Medlemsstaterna skall föreskriva skyldighet för kreditinstitut att även i noterna föreskriva följande: a) En uppdelning av överlåtbara värdepapper, redovisade under Tillgångar, posterna 5-8, på noterade och onoterade värdepapper" (artikel 41.2 a). De värdepapper som skall tas upp i balansräkningen i posterna 5-8 är obligationer och andra värdepapper med fast avkastning, aktier och andra värdepapper med rörlig avkastning, ägarintressen och aktier och andelar i anknutna företag.

Enligt finansministeriets beslut om bokslut och koncernbokslut i kreditinstitut och värdepappersföretag (1376/1997) skall noterna innehålla "... värdepapperen enligt tillgångsslag och uppdelade i offentligt noterade och övriga värdepapper" (16 § 13 punkten).

Begreppet offentligt noterade värdepapper har således inte i regelverket definierats med utgångspunkt i värdepapperets likviditet. Finansinspektionen rekommenderar att andelen statens benchmarklån av de noterade fordringsbevisens bokföringsvärde vid behov tas upp som en tilläggsuppgift.

FINANSINSPEKTIONEN

Pirkko Pohjoisaho-Aarti
biträdande direktör

Marketta Andersen
bankinspektör